

ת"פ 32174/07/20 - מדינת ישראל נגד יעקוב דיין

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 32174-07-20 מדינת ישראל נ' דיין
תיק חיצוני: 397438/2020

בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה ארז נוריאלי
מאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ, עו"ד אלירן אשכנזי
נגד
נאשם יעקוב דיין
ע"י ב"כ, עו"ד שני מורן

גזר דין

רקע

1. בהכרעת דין מיום 7.4.21 הורשע הנאשם, לפי הודאתו בעובדות כתב האישום, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ייצור, הכנה והפקה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג - 1973 (להלן: "**פקודת הסמים**"), ובעבירות של נטילת חשמל שלא כדין, לפי סעיף 400 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
2. בהחלטה משלימה מיום 29.12.21 הוכרז הנאשם כסוחר סמים.
3. על פי עובדות כתב האישום בתאריך 22.3.2020 הקים הנאשם מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס בדירה שאותה שכר למטרה זו, ולצורך כך צייד את המעבדה בציוד רב הכולל: 455 שתילים של צמח הקנאביס, 455 אדניות, 7 מזגנים, חומרי דישון וציוד נלווה נוסף. לצורך הפעלת המעבדה, נטל הנאשם חשמל ללא רשות מחברת החשמל בשווי של כ - 40,000 ₪. הנאשם הפיק סם מסוג קנאביס במשך תקופה בת כשלושה וחצי חודשים, מיום קבלת הדירה לחזקתו ועד ליום מעצרו, בתאריך 8.7.20. במועד זה נתפסו במעבדה סמים מסוג קנאביס במשקל כולל של 36.24 ק"ג נטו.
4. לפי הסדר הטיעון, הנאשם נשלח לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו, בהעדר הסכמה עונשית.

תסקיר שירות המבחן

5. בתסקיר מיום 23.12.21 התרשם שירות המבחן, שהנאשם גילה אחריות בתהליך הטיפול, בו שולב ושיתף פעולה. צוין כי מדובר באדם בעל כוחות חיוניים, רצון ויכולת לתפקד באופן תקין. הרקע לביצוע העבירות קשור למשבר נפשי, עקב פטירת אביו. מצבו הרגשי התדרדר, הוא ניתק קשרים עם משפחתו ומצא מפלט בסם. מאז קיבל רישיון לשימוש בקנאביס רפואי במינון של 60 גרם קנאביס בחודש, עבר תהליך משמעותי ולקח אחריות על מעשיו. תפקודו התעסוקתי יציב לאורך זמן.

6. שירות המבחן המליץ על הטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, זאת במטרה לאפשר לנאשם להמשיך בהליך שיקום חייו ולמקד משאביו בתהליך הטיפול, וכן על מנת למנוע חשיפה אינטנסיבית לדפוסים שליליים בתנאי כליאה. כמו כן, הומלץ על העמדתו של הנאשם בצו מבחן למשך שנה, במסגרתו ימשיך הטיפול ביחידה, תוך שילובו בקבוצה טיפולית לעוברי חוק.

ראיות לעונש

7. יהודית דין, אמו של הנאשם - העידה כי היא חולה בפרקינסון, והנאשם תומך בה במסירות. מתארת כי בנה היה על סף התאבדות לאחר פטירת אביו, ובאותה תקופה ניתק קשר עם המשפחה. לדבריה, היום הנאשם עובד, עורך עבודה קניות, מתקשר לשאול לשלומה מספר פעמים ביום ודואג לה (עמוד 8, שורות 8 - 14).

8. העד יבגני פורטניק, שותף של הנאשם בחנות חיות - מתאר כי הוא ביחסים חבריים טובים עם הנאשם מזה שלוש וחצי שנים. בעבר היה הוא הבעלים של החנות, שבה הנאשם עבד וכיום הם שותפים. לדבריו: **"קובי (הנאשם) נמצא משבע וחצי בבוקר עד השעות הקטנות של הלילה בחנות. אני ראיתי אותו מטפל באמא בשירות המבחן"**. כנשאל איך התפקוד של הנאשם, השיב: **"יש לו ידי זהב, רצון מאוד גדול להצליח. הוא מתפקד מאוד טוב בעבודה"**. והוסיף: **"הוא אדם הגון ואני סומך עליו"** (עמוד 7, שורות 22 - 31 ועמוד 8, שורות 1 - 2).

9. הוגשה אסופת מסמכים (נ/1) - אישורים רפואיים, רשימת תרופות שהנאשם נוטל, רישיון לשימוש בקנאביס רפואי והסכם עם בעלת הדירה שבה בוצעה העבירה. כמו כן, צורפו שני מכתבי המלצה שהוגשו בהסכמה: מכתב המלצה מיום 26.12.21 - של שמעון כהן, בעלים של חנות "חוה ישראלית" לגידול דגי נוי. מצוין כי חתם ערבות לנאשם ופיקח עליו במעצר הבית. התרשם שהנאשם חווה את המעצר באופן קשה. התרשם מאדם רציני, מסור לעבודה שלקח את חייו בידיו.

מכתב המלצה מטעם 'הרוביץ', מנהלת פרויקט "אוניברסיטת בעם", בשיתוף עם אוניברסיטת תל אביב, שבה שולב הנאשם - התרשמה מהיותו אדם סבלני, שיצר קשרי אמון עם חבריו ללימודים, העמיק בשיעורים וגילה אחריות ויסודיות.

טענות הצדדים לעונש

טעוני ב"כ המאשימה

10. ב"כ המאשימה הדגיש את חומרת המעשים והנזק שנגרם לחברה. נטען כי נפגע הערך החברתי של שמירה על שלום הציבור מפני פגיעתם של סמים מסוכנים, וערך ההגנה על הביטחון האישי ורכוש הציבור בכל הנוגע לעבירה של גניבת חשמל. לעמדת המאשימה, מדובר בפגיעה ממשית בערכים המוגנים, כפי שניתן ללמוד מנסיבות ביצוע העבירה. הנאשם הקים מעבדת סמים עם ציוד נלווה רחב היקף בארבעת חדרי הדירה, מה שמצביע על תכנון מוקדם שקדם לביצוע העבירות. חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא עיקרי. הנאשם שכר את המעבדה לפרק זמן של כ-3.5 חודשים, היה עליו להקצות משאבים כלכליים לא מבוטלים לרכישת הציוד הנלווה, ונתפסה כמות סם מסחרית שמעידה על קיומו של פוטנציאל לביצוע עבירות חמורות.

11. המאשימה הוסיפה וטענה כי בבחינת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, יש לשקול לקולא את הודאת הנאשם וחיסכון בזמן שיפוטי. מנגד, יש לשקול לחומרה את עברו הפלילי (עומדת לחובתו הרשעה אחת רלבנטית משנת 2017 בגין החזקת סם שלא לצריכה עצמית, בגין עבירה משנת 2014). עוד נטען כי יש להתחשב באמור בתסקיר, קרי - ההתרשמות החיובית של שירות מבחן מהנאשם, לצד חוסר הפנמה אמיתי של

חומרת העבירות.

12. לבסוף, עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 18 עד 36 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. לעמדתה, בנסיבות העניין, יש להשית על הנאשם מאסר בפועל ברף התחתון של המתחם, לצד מאסר על תנאי משמעותי וקנס שלא יפחת מ-10,000 ₪. כמו כן, התבקש פיצוי לחברת חשמל בשים לב לשווי החשמל שנגנב, וזאת לצד פסילת רישיון נהיגה ופסילה על תנאי. בנוסף, התבקש חילוט פרטי הרכוש כמפורט בכתב האישום.

טיעוני ב"כ הנאשם

13. ב"כ הנאשם הפנתה להודאתו המהירה של הנאשם בעובדות כתב האישום כלשונו, החיסכון בזמן שיפוטי ונטילת אחריות על מעשיו.

14. ב"כ הנאשם ביקשה להתחשב במצבו האישי והנפשי של הנאשם. הנאשם בעל 12 שנות לימוד, עבד למחייתו בעבודות שונות. בעבר נקלע הנאשם למשבר נפשי בעקבות פטירת אביו, התנתק ממשפחתו, החל ליטול תרופות פסיכיאטריות, ומצא מענה רגשי בצריכת סם הקנאביס.

15. עוד נטען כי מאז קיבל הנאשם רישיון לשימוש בקנאביס רפואי במינון של 60 גרם בחודש, והשימוש המבוקר לצד טיפול תרופתי פסיכיאטרי ליווי צמוד של שירות מבחן, ייצב את מצבו.

16. ב"כ הנאשם מפנה לעדויותיהם של אמו של הנאשם ושותפו לחנות שתיארו את תפקודו התקין, היותו איש עבודה המפרנס את עצמו ותומך כלכלית באימו. נטען כי מאז הגשת כתב האישום ועד היום עבר הנאשם הליך שיקומי משמעותי.

17. ב"כ הנאשם ביקשה לאמץ את המלצות שירות המבחן, להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, אלא ריצוי בעבודות שירות. לדבריה, עולה מהתסקיר התרשמות חיובית של שירות מבחן מהתהליך המשמעותי שהנאשם עבר והתמדתו בתהליך.

18. הנאשם עצמו, הביע חרטה וציין לפניו כי: **"אני מבקש שזה לא יהיה בית סוהר. יש לי הרבה אחריות בחוץ, אמא שלי שהיא הדבר הכי חשוב לי בעולם. יש לי חרטה גדולה..."** (עמ' 13, שורות 29 - 30).

דין והכרעה

קביעה מתחם העונש ההולם

19. כתב האישום מתאר אירוע אחד, שהתמשך על פני תקופה של כשלושה וחצי חודשים. עבירת גניבת החשמל היא עבירה נלווית לעבירה העיקרית של גידול הסמים. מכאן שיש לקבוע בגין האירוע **מתחם עונש הולם אחד**.

20. עקרון הלימה הוא העיקרון המנחה בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצע הנאשם, יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

21. פקודת הסמים נועדה, בכללותה, להגן על ערכים חברתיים של שמירה על בריאותו ושלומו הפיזי והנפשי של הציבור, מפני הנזקים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים והשפעתם הממכרת וההרסנית. לצד זאת, קיים הצורך

להגן על הציבור מפני נזקים עקיפים הנגרמים כתוצאה מעבריינות הנלווית לשימוש בסמים, ובכלל זה ההגנה על הביטחון האישי ורכוש הציבור [ע"פ 1274/16 אסמעא עווד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 6.10.16)].

22. אין צורך להכביר מילים על חומרתן הרבה של עבירות הסמים, ועל הצורך להיאבק בעבירות אלה באמצעות ענישה הולמת [ראו: ע"פ 966/94 אמזלג נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.12.1995); ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.7.2011); ע"פ 2681/15 בן שטרית נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.2.2016)].

23. בתי המשפט שבו והדגישו את הצורך להילחם בעבירת סחר בסמים מסוכנים, גם כשמדובר בסמים הנחשבים קלים, וזאת בכל שלבי הפצת הסם, החל בשימוש עצמי וכלה בעבירות הסחר החמורות. בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.6.2010) נקבע כי:

הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעברייני על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד."

24. בית המשפט העליון התייחס, לא פעם, לסיכון הנשקף מעבירות אלו, שהפכו רעה חולה ולהכרח לעצור את התפשטות נגע הסמים בחברה, בין היתר על-ידי השתת ענישה מרתיעה על הנוטלים חלק במערך הפצת הסמים. ראו עוד בהקשר זה ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יונה (פורסם בנבו, 4.7.12); ע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 6.9.12); ע"פ 211/09 אזולאי נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.6.10); ע"פ 1987/15 דורי נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.08.15); ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' שמאי, פ"ד נח (2) 734 (פורסם בנבו, 9.2.04); ע"פ 5267/95, 4998/95, 6021/95, 5313/95 מדינת ישראל נ' גומז (פורסם בנבו, 31.7.97); ע"פ 575/88 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד מב (4) 242 (פורסם בנבו, 11.12.88).

25. בת"פ (מרכז) 30039-04-20 מדינת ישראל נ' אייל בן שלום זלצברג (פורסם בנבו, 16.11.21), עמד בית המשפט על התרחבות התופעה של מעבדות לגידול סמים בעת האחרונה ועל הסיכון הגלום בה:

"תופעת המעבדות או המשתלות לגידול סמים הפכה בשנים האחרונות לתופעה נפוצה, אשר טמון בחובה פוטנציאל נזק רב, בשל החשש שהסם אשר מגודל במקום יתגלגל לשוק הסמים, לגורמים עבריינים ומשם לציבור. עם זאת, קיים שוני משמעותי בין תיקים שונים של מעבדות, בהתאם למספרן, לגודלן, לכמות הסמים שנתפסה בהם ולפרמטרים נוספים."

26. בת"פ (י-ם) 38574-12-18 מדינת ישראל נ' מוטי מנשרוב (פורסם בנבו, 14.1.20), נקבע כי: **"העבירה של גידול והפקת סם מגלמת בתוכה חומרה יתרה בשים לב לכך שבביצועה יש משום יצור, יש מאין, שרשרת חדשה של הפצת הסם שבסופה יגיעו לצרכני סמים חדשים."**

27. בענייננו, במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים מוגנים כאמור. בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף הבינוני, וזאת בשים לב שמדובר בעבירת גידול והחזקת שתילי קנאביס בהיקף משמעותי של כ-36 ק"ג נטו סם, לצד ציוד נלווה רב במשך תקופה בת כשלושה וחצי חודשים ועבירה נלווית של גניבת חשמל. הנאשם הקים בדירה המושכרת מעבדה לגידול סמים. אמנם מדובר בסמים מסוג קנאביס שחומרתם פחותה בהשוואה לסמים אחרים, אך כמות הסם מעידה על פוטנציאל רב לעבירות.

28. מדיניות הענישה ב"תיקי מעבדות" היא רחבה ותלויה בנסיבותיו של כל מקרה: כמות הסם שנתפסה, סוג הסם, טיב המעבדה ומשך פעולתה, חלקו של הנאשם בביצוע העבירה ועבירות קשורות נוספות שבהן הואשם. על

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוג קנאביס ניתן ללמוד מהפסיקה שלהלן:

- א. ברע"פ 6041/18 כהן נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.10.18), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של ייצור סם וגניבת חשמל. במעבדה נתפסו סמים מסוג קנאביס במשקל של כ-**40 ק"ג**. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם צעיר ללא עבר פלילי, אשר שולב בטיפול ושירות המבחן המליץ על עבודות שירות, נדון לעונש של **20 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם על גזר הדין. בקשת רשות ערעור של הנאשם על גזר הדין לבית המשפט העליון נדחתה אף היא.
- ב. ברע"פ 174/21 סויסה נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 25.2.21), נדחתה בקשת רשות ערעור על נאשם שהורשע בעבירות של ייצור סם. במעבדה נתפסו סמים מסוג קנאביס במשקל כ-**38 ק"ג**. בית משפט השלום קבע מתחם עונש שבין 10 ל-28 חודשי מאסר, חרג מהמתחם, והשית על הנאשם 9 חודשי עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם עונש נע בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל**, והעמיד את עונשו של הנאשם, משיקולי שיקום, על **12 חודשי מאסר בפועל**.
- ג. ברע"פ 3287/21 עתמין נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.5.21), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן וכן החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לאחר שגידל 407 שתילי קנבוס במשקל כולל של **51 ק"ג**. בית משפט השלום קבע **מתחם ענישה הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל**, אך מצא לחרוג מהמתחם לקולא ולגזור על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בשל נסיבותיו האישיות וההליך השיקומי שעבר. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והעמיד את עונשו של הנאשם על **20 חודשי מאסר בפועל**.
- ד. בעפ"ג (מח' מרכז) 971-05-10 עדוי נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.6.10) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירה של גידול סם והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם גידל 25 שתילים של סם מסוג קנבוס במשקל של כ- **38 ק"ג**. לחובת הנאשם עבר פלילי משמעותי. הנאשם נדון ל- **26 חודשי מאסר בפועל**.
- ה. בעפ"ג (מח' מר') 45104-03-20 מעידי נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.7.20), נדון מקרה של נאשם שהקים מעבדה לייצור סם עם ציוד נלווה וגנב חשמל. במעבדה נמצאו סמים מסוג קנאביס במשקל של **40 ק"ג**. בית המשפט השלום קבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-30 חודשי מאסר בפועל**, חרג מהמתחם, והעמיד את עונשו של הנאשם, משיקולי שיקום, על **15 חודשי מאסר בפועל**. ערעור הנאשם על גזר הדין נדחה.
- ו. בת"פ (ב"ש) 53517-08-15 מדינת ישראל נ' **קלר** (פורסם בנבו, 28.9.17), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של ייצור והפקת סם. הנאשם הקים מעבדה וגידל סם מסוג קנאביס במשקל של **48 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שבין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל**, וגזר על הנאשם **14 חודשי מאסר בפועל**.
- ז. בעפ"ג (מרכז) 34383-10-16 מדינת ישראל נ' **קדר** (פורסם בנבו, 12.2.17), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של גידול סמים, החזקת כלים להכנת סם והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם גידל שתילי

קנבוס במשקל של **25 ק"ג**. בית המשפט השלום גזר עליו מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות, תוך שחרג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. בית המשפט המחוזי קבע, כי **מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל- 26 חודשי מאסר בפועל** וגזר על המערער עונש מאסר בפועל לתקופה של **8 חודשים** בשל הליך שיקום אותו עבר.

ח. בעפ"ג (מח' מר') 33120-05-19 **מדינת ישראל נ' שחר** (פורסם בנבו, 28.1.20), נדון עניינו של נאשם שהקים מעבדה לגידול סם, ובה נתפסו סמים מסוג קנאביס במשקל של **45.8 ק"ג**. בית משפט השלום קבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל**, חרג מהמתחם משיקולי שיקום והשית על הנאשם 9 חודשי עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש נכון, ואולם השיקום אינו מצדיק חריגה משמעותית, וקבע את עונשו על **15 חודשי מאסר בפועל**.

ט. בעפ"ג (חי') 71508-12-19 **מדינת ישראל נ' בן חיים** (פורסם בנבו, 27.2.20), נדון עניינו של נאשם שהקים מעבדה לגידול סם במשקל של **38.6 ק"ג** וחלקי צמח במשקל של 49.4 ג'. בית משפט השלום קבע **מתחם עונש הנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל** והטיל עונש של 10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי העמיד את עונשו של הנאשם על **15 חודשי מאסר בפועל**.

י. ברע"פ 8095/17 **סטרוסטה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 26.10.17), נדון עניינו של נאשם, שהורשע על פי הודאתו בעבירות של ייצור סם ונתפסו אצלו סם מסוג קנאביס במשקל כ- **53 ק"ג**. בית משפט השלום קבע **מתחם עונש הנע בין 20 ל-32 חודשי מאסר**, חרג מהמתחם, והעמיד את עונשו, משיקולי שיקום על **16 חודשי מאסר בפועל**. ערעור הנאשם לבית המשפט המחוזי על גזר הדין ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

יא. בע"פ 2194/14 **אליהו בן שמעון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.9.14), התקבל ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של גידול סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. הנאשם גידל בדירה ששכר סם מסוכן מסוג קנאביס והחזיק בדירה קנאביס במשקל כולל של **33.5 ק"ג** וציווד נלווה רב. בית המשפט המחוזי קבע, כי **מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 30 חודשי מאסר בפועל** וקנס כספי, וגזר על המערער 23 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור וקיצר את **עונש המאסר של הנאשם בשלושה חודשים**, בשל שיקולי שיקום משמעותיים.

יב. בעפ"ג 66585-03-19 **מדינת ישראל נ' אבו עלאן** (פורסם בנבו, 18.6.19), נדון עניינו של נאשם שהקים מעבדה לגידול סמים מסוג קנאביס, במשקל של **42.5 ק"ג**. בית משפט השלום קבע, מתחם ענישה הנע בין 10 - 36 חודשי מאסר בפועל, חרג מהמתחם וגזר על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המאשימה קבע **מתחם הנע מ-14 עד 36 חודשי מאסר בפועל** והעמיד את עונשו של הנאשם על **10 חודשי מאסר בפועל**.

29. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, נתתי דעתי, לתכנון המוקדם שליווה את העבירה ולמידת אשמו של הנאשם, שלו חלק מרכזי בביצוע העבירות. הנאשם שכר דירה פרטית וניצל את שטח הדירה להקמת מעבדה לגידול

סמים ותפעל אותה לאורך תקופה בת כ-3.5 חודשים, תוך שימוש בציד נלווה רחב היקף הכולל: מזגנים, מאווררים, תאורה, חומרי דישון ועוד. בנוסף, הנאשם נטל חשמל שלא כדין מבלי לשלם עבור צריכת החשמל. לבסוף, הנאשם הפיק במעבדה כמות סם מסחרית במשקל של כ-36 ק"ג נטו, שמעידה על פוטנציאל רב לעבירות ולנזק.

מנגד, יש לתת את הדעת לכך שבסופו של דבר נתפס סם הקנאביס, מבלי שנעשה ניסיון לסחור בו ומבלי שישנם נפגעי עבירה כתוצאה מסחר בסמים.

30. בשקלול מדיניות הענישה בפסיקה, ונסיבות ביצוע העבירות, ובהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 ג'), אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

חריגה ממתחם הענישה משיקולי שיקום

31. לפי סעיף 40ד' לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג לקולא ממתחם העניש ההולם, אם מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם. בית המשפט העליון קבע, כי במסגרת בחינת פוטנציאל השיקום יש לבחון את עברו של הנאשם, את עמדתו של הנאשם ביחס לעבירה, את הסיכון להישנות עבירות בעתיד, את מידת התקדמות הליכי השיקום, ואת ההשלכות העלולות להיות לעונש על הליכי השיקום. ראה ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.7.13).

32. בת"פ (מרכז) 30039-04-20 **מדינת ישראל נ' זלצברג** (פורסם בנבו, 16.11.21), עמד בית המשפט המחוזי על הפרמטרים המרכזיים אשר מצביעים על סיכויי שיקום והם: "**המוטיבציה שהפגין הנאשם להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה (במקרה שבו קיים נפגע עבירה). בהקשר זה נקבע בפסיקה כי שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשויים להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד'(א) לחוק. דברים אלה זוכים למשנה תוקף מקום בו מדובר באדם צעיר ונעדר עבר פלילי (ראו דברי כב' השופט ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18)). בכל הנוגע למידת החריגה מהמתחם, ככלל קיימת קורלציה בין מידת השיקום, לבין מידת החריגה מהמתחם". השווה עם ת"פ (מרכז) 58591-08-18 **מדינת ישראל נ' ארז גריף** (פורסם בנבו, 10.8.20).**

33. חריגה ממתחם העונש ההולם אפשרית, בהתקיים פוטנציאל שיקומי, גם בעבירות גידול והפקת סמים מסוג קנאביס, ואף בכמויות בלתי מבוטלות. לצד פסיקה של מקרים שבהם חרגו בתי המשפט ממתחם העונש ההולם ובכל זאת הטילו עונשי מאסר בפועל מופחת (כפי שנסקר לעיל), בלא מעט מקרים בתי המשפט חרגו, משיקולי שיקום, ממתחם העונש ההולם והשיתו על הנאשמים עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. להלן יפורטו דוגמאות למקרים מעין אלה:

א. בע"פ 3378/21 **אליהו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.8.21) התקבל ערעורו של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן ונטילת חשמל במרמה. באותו מקרה שכר הנאשם בית והקים בו מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס, ולצורך כך צייד את המעבדה בציד מתאים ונטל חשמל ללא רשות מחברת החשמל בשווי של

36,818 ₪. במשך תקופה של כחמישה חודשים הפיק הנאשם סם מסוג קנאביס, ובמעבדה נתפס סם קנאביס במשקל **54 ק"ג**. הנאשם נעדר עבר פלילי ועבר הליך שיקום בשירות המבחן. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 14 ל-36 חודשי מאסר בפועל**, חרג ממתחם הענישה, משיקולי שיקום, וגזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט העליון הקל בעונשו של הנאשם, משיקולי שיקום, והעמידו על **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

ב. בע"פ 4285/17 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.6.18), התקבל ערעורה של נאשמת שהורשעה על יסוד הודאתה בעבירה של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן. במעבדה נתפס סם מסוג קנאביס במשקל **100 ק"ג**. הנאשמת טופלה ביחידה לטיפול בהתמכרויות במשך כשנתיים. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, חרג מהמתחם משיקולי שיקום והשית על הנאשמת 12 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. נוכח הנסיבות המיוחדות של המקרה ובהסכמת המאשימה, הקל בית המשפט העליון בעונשה של הנאשמת והעמידו על **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן למשך שנה וחצי**.

ג. ברע"פ 5293/18 **חכים נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.7.18), נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים. במעבדה נתפס סם קנאביס במשקל **33 ק"ג**. הנאשם סיים טיפול בקהילה טיפולית וטיפול המשך בהוסטל. בית משפט קבע, כי **מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל**, אך בנסיבות המקרה, הוחלט לסטות לקולא ממתחם העונש, משיקולי שיקום, ולהשית על הנאשם **שישה חודשי מאסר בעבודות שירות** ועונשים נוספים.

ד. בת"פ (מרכז) 30039-04-20 **מדינת ישראל נ' זלצברג** (פורסם בנבו, 16.11.21), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם ובעבירת החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית. באותו מקרה שכר הנאשם בית פרטי והקים בו ביחד עם אחרים מעבדה לגידול קנאביס. במשך תקופה בת כארבעה חודשים הופקו במעבדה סמים במשקל **90 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 30 ל-46 חודשי מאסר בפועל**, אך סטה מהמתחם לקולא נוכח עברו הנקי של הנאשם ומשיקולי שיקום, וגזר עליו **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, לצד קנס בסך 30,000 ₪ ועונשים נלווים נוספים.

ה. בת"פ (נצ') 17503-09-18 **מדינת ישראל נ' פרנקל ואח'** (פורסם בנבו, 25.6.20), הורשע נאשם 1 בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סמים והסתייעות ברכב לביצוע פשע. הנאשם הפיק בשטחי בר סם קנאביס במשקל **80 ק"ג**. בחלק מהתקופה סייע נאשם נוסף לנאשם בגידול חלק מכמות הסם. הנאשם, אב לילדים קטינים, בעל עבר נקי, שעבר תהליך טיפולי משמעותי בפיקוח שירות המבחן, היה נתון משך תקופה ארוכה בטיפול נפשיים, ובמשך כשנה ועשרה חודשים נרתם באופן מלא להליך שיקומי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, אך סטה ממנו לקולא, משיקולי שיקום, וגזר עליו **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד עונשים נלווים**.

ו. בת"פ (מחוזי חיפה) 74036-12-19 **מדינת ישראל נ' צוריאל** (פורסם בנבו, 11.3.21), הורשע הנאשם בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת חצרים לשם הכנת סם, והחזקת כלים. נתפס סם מסוג קנאביס במשקל כ- **68 ק"ג**. הנאשם צעיר ללא עבר פלילי טופל שנה ביחידה בטיפול בהתמכרויות. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם ענישה נע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, אך משיקולי שיקום נגזרו על הנאשם **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן לתקופה של שנה וחצי ועונשים נוספים**.

ז. בת"פ (מחוזי חי') 33338-02-20 **מדינת ישראל נ' מזרחי** (פורסם בנבו, 24.5.21), הורשע נאשם על פי הודאתו, בשני אישומים של עבירות ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל. על פי האישום הראשון, הנאשם נתפס נוהג ברכב כשהוא מחזיק בסם מסוג קנאביס במשקל כולל של 4.2 ק"ג, שלא לשימוש עצמי ללא היתר וללא רישיון. על פי האישום השני, מספר חודשים קודם לכן, שכר הנאשם דירה, לאחר שצייד את מחסן הדירה בצידוד הדרוש לגידול סם מסוג קנאביס, והפיק סם קנאביס במשקל **66.55 ק"ג**, זאת תוך נטילת חשמל במרמה בסך של 25,111.62 ₪. הנאשם בן 29 ועברו נקי. עבר בהצלחה תהליך שיקומי בו השתלב, ושירות המבחן התרשם כי המשך הטיפול עשוי לתרום להפחתה של רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות מצדו בעתיד. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם ענישה הנע בין 14 ל-36 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים**, סטה ממתחם הענישה, משיקולי שיקום, וגזר על הנאשם **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן למשך שנתיים ועונשים נלווים**.

ח. בת"פ (חי') 65264-01-20 **מדינת ישראל נ' מנחם ואח'** (פורסם בנבו, 5.1.21), נדון עניינם של בני זוג, שהורשעו על פי הודאתם, בביצוע בצוותא של עבירות ייצור, הכנה והפקה של סמים, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת חצרים לשם הכנת סמים, החזקת כלים ונטילת חשמל בשווי של 80,000 ₪, שלגביו הושג הסדר עם חברת החשמל. הנאשם החזיק ב-67 שתילים במשקל נטו של **2.25 ק"ג** וכן בסם קנבוס במשקל נטו של **2.4 ק"ג**. הנאשמת החזיקה ב-289 שתילים במשקל נטו של **34.6 ק"ג** וכן בסם קנבוס במשקל נטו של **4.5 ק"ג**. בנוסף, הנאשמים החזיקו ביחד 200 שתילים במשקל **19.15 ק"ג נטו**. בית המשפט המחוזי קבע, כי **מתחם הענישה כולל מנעד רחב, החל ממאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 36 חודשי מאסר בפועל**. נגזר על הנאשמת **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים**, זאת, בהתחשב בהודאתה המוקדמת, קבלת אחריות, חייה הנורמטיביים טרם ביצוע העבירות והמלצת שירות המבחן. על הנאשם הוטלו **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד עונשים נלווים**, זאת, בשים לב לשיקולים שפורטו ביחס לנאשמת ובהתחשב בכמויות הסמים, היקף העבירות, העובדה שלחובתו עבר פלילי קודם, אם כי ישן יחסית. עוד צוין כי הנאשם רשאי ליהנות מכלל אחידות הענישה בשים לב לעונש שהוטל על שותפתו.

ט. בעפ"ג (מרכז) 14676-04-19 **מדינת ישראל נ' אלקיים** (פורסם בנבו, 24.9.19), נדון עניינו של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן. הנאשם שכר מבנה והקים בו מעבדה לגידול סמים, תוך שחיבל במונה חשמל. במעבדה נתפס

סם מסוג קנאביס במשקל **43.9 ק"ג**. לנאשם עבר פלילי מכביד גם בעבירות סמים. בית משפט השלום קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר**, אך נוכח ההליך השיקומי בו החל הנאשם והמלצת שירות המבחן, חרג לקולא מהמתחם והשית עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן. בית המשפט המחוזי **האריך את תקופת המאסר בעבודות שירות ל-9 חודשים** והשית על הנאשם קנס גבוה יותר בסך ₪ 15,000 חלף הקנס בסך ₪ 5,000 שהושת על ידי בית משפט השלום, אך קבע כי אין מקום להשית על הנאשם מאסר בפועל מטעמי שיקום.

34. במקרה דנן אני סבור כי יש סיכוי ממשי שהנאשם ישתקם כדרישת סעיף 40ד' לחוק העונשין. מהתסקיר נלמד על ההליך השיקומי בעניינו של הנאשם, לרבות שיתוף פעולה מלא מצידו, הגעה סדירה למפגשים השונים והשתלבותו בהמשך בפרויקט לימודי "אוניברסיטת בעם". הנאשם קיבל רישיון מבוקר לשימוש בקנאביס, ובדיקות שתן שבוצעו הצביעו על שימוש בקנאביס בלבד ונשלל שימוש בסמים אחרים. בנוסף, התרשמות שירות המבחן, כי המשך הטיפול עשוי לתרום להפחתה מרמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד.

35. שירות המבחן התרשם כי הנאשם **"עבר תהליך משמעותי, בין היתר, מתוך מחויבות ואחריות שהפגין למצבו"** (עמ' 2 לתסקיר). בסיכום האבחון צוין, כי מדובר באדם בעל כוחות חיוביים, רצון ויכולת לתפקד באופן תקין.

36. לא התעלמתי מכך שעל פי האמור בתסקיר, הנאשם בחר להסתיר את מצבו ולצמצם את המשמעות הפלילי של מעשיו, זאת על רקע תחושת הבושה הנלווית למעורבותו עם החוק, מה שעשוי, לעמדת שירות המבחן, להוות גורם סיכון להישנות ביצוע העבירות. אולם, לצד האמור, כגורמים המגבירים את סיכויי להשתקם, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מבטא, לכל אורך התהליך, רצון אמיתי להיענות לסמכות החוק, וער לחווית האכזבה מצד קרוביו.

37. לבסוף, שירות המבחן המליץ על הטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, זאת במטרה לאפשר לנאשם להמשיך בהליך שיקום חייו ולמקד משאביו בתהליך הטיפול, וכן על מנת למנוע חשיפה אינטנסיבית לדפוסים שליליים בתנאי כליאה. כמו כן, הומלץ על העמדתו של הנאשם בצו מבחן למשך שנה, במסגרתו ימשיך הטיפול ביחידה, תוך שילובו בקבוצה טיפולית לעוברי חוק.

38. הנאשם, צעיר כבן 38, עומדת לחובתו הרשעה אחת רלוונטית משנת 2017, בגין עבירה משנת 2014 של החזקת סם שלא לצריכה עצמית.

39. לאחר ששמעתי את הנאשם, את דברי אימו, שותפו לעסק ובא כוחו, המתיישבים עם האמור בתסקיר, התרשמתי כי מאז ביצוע העבירות עבר הנאשם כבר דרך משמעותית, חידש את הקשר עם משפחתו ותמך באימו. מבחינה תעסוקתית תואר תפקוד תעסוקתי יציב לאורך זמן, וכיום הוא שותף בעסק של חנות חיות. בנוסף, קיבל רישיון לשימוש מבוקר בקנאביס רפואי ובבדיקות שבוצעו נשלל שימוש בסמים אחרים. ניכר כי ההליך הפלילי והתהליך הטיפולי היו בעלי השפעה משמעותית על הנאשם. בנסיבות העניין, השתת עונש של מאסר בפועל עלולה לפגוע בהליך שאליו הוא נרתם.

40. מטעמים אלה נחה דעתי כי קיימת הצדקה, בנסיבותיו המיוחדות של הנאשם, לסטות לקולא ממתחם הענישה ההולם, ולהימנע מעונש של מאסר בפועל.

העונש ההולם

41. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40"א לחוק העונשין. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

א. שקלתי לחומרה את הצורך להגן על הציבור מפני עבירות הסמים, וכן את הצורך בהרתעת הנאשם והרתעת הרבים.

ב. לא התעלמתי מכך שלחובת הנאשם עומדת הרשעה אחת רלוונטית משנת 2017 בגין החזקת סם שלא לצריכה עצמית בגין עבירה משנת 2014.

ג. במסגרת השיקולים לקולא, נתתי דעתי לכך, שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, קיבל אחריות על מעשיו, והוא נעדר דפוסי התנהגות עבריינית, כאמור בתסקירי שירות המבחן. הנאשם הביע חרטה.

ד. כמו כן, נתתי דעתי לכך שהנאשם, אדם צעיר, תומך באימו החולה במחלת פרקינסון.

ה. בנוסף, התחשבתי לקולא בכך שבסופו של דבר נתפס סם הקנאביס, מבלי שנעשה ניסיון לסחור בו ומבלי שישנם נפגעי עבירה כתוצאה מסחר בסמים. לדברי ב"כ הנאשם, הוא נמצא בהליכים מתקדמים מול חברת החשמל להסדרת החוב הכספי. בנוסף, הנאשם הסדיר מול בעלת הדירה את נושא התיקון של נזקים שנגרמו לדירה. הוגש הסכם עם בעלת הדירה (נ/1).

ו. מבלי להקל ראש בחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ומהצורך למגר את עבירות הסמים, אני סבור, כי בנסיבות המיוחדות שבענייננו, בהן ניכר, כי הליך שיקומו של הנאשם משמעותי, ראוי להעדיף את האינטרס השיקומי לנאשם ולחברה כולה, לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהשית על הנאשם מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן.

ז. איזון השיקולים השונים, מצדיק, לטעמי, הטלת עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן, ולצידם מאסר מותנה מרתיע וקנס משמעותי, שיהוו אמצעי ענישה הרתעתיים נוספים.

סוף דבר

42. לפיכך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר אשר ירצו בדרך של עבודות שירות. עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות. תחילת עבודות השירות ביום 19.9.22. עבודות השירות יבוצעו בצער בעלי חיים בת"א, רח' הרצל 159 תל אביב. הנאשם יתייצב לריצוי תחילת עבודות השירות בפני הממונה ביום 19.9.22 ביחידת ברקאי, שלוחת מרכז, ברח' לוחמי ביתר 6 רמלה. הנאשם מוזהר כי כל חריגה מהכללים או הנחיות הממונה, עלולה להביא להפסקת ריצוי עונשו בעבודות שירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירה מסוג

פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ד. קנס כספי בסך 25,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-25 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.8.22, וכל ראשון לחודש העוקב. לא ישולם תשלום במועדו, תעמוד כל יתרת הקנס לפירעון מיידי ותשא הפרשי ריבית והצמדה כדין.

ה. מטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה. מובהר לנאשם כי אם לא יבצע את צו המבחן כנדרש, ניתן יהיה להפקיעו ולשוב ולגזור את דינו.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כדין בתוך 45 ימים.

ניתן צו כללי למוצגים. הסמים - יושמדו.

ניתנה היום, ל' סיוון תשפ"ב, 29 יוני 2022, בנוכחות הצדדים.